

Totalitarizmus Nepoškvrnenej Panny: svätý Maximilián Kolbe, II. časť

Carlo Codega

17. augusta 2021 ✝ Cirkev

Zdroj: wikimedia commons

pokračovanie I. časti – dokončenie

Svätá vojna Nepoškvrnenej Panny

Vojenské a bojové usporiadanie spoločnosti je určite jedným zo základných kameňov organizácie totalitných štátov a zďaleka nie je iba vonkajšou nevyhnutnosťou, ale aj jednou zo silných stránok samotnej ideológie. Aby totalitný štát aktívne zapojil masy, musí po vzore „národa v zbrani“ Francúzskej revolúcie dosiahnuť, aby si ľud osvojil predstavu, že je neustále obliehaný skutočnými či domnelými nepriateľmi.

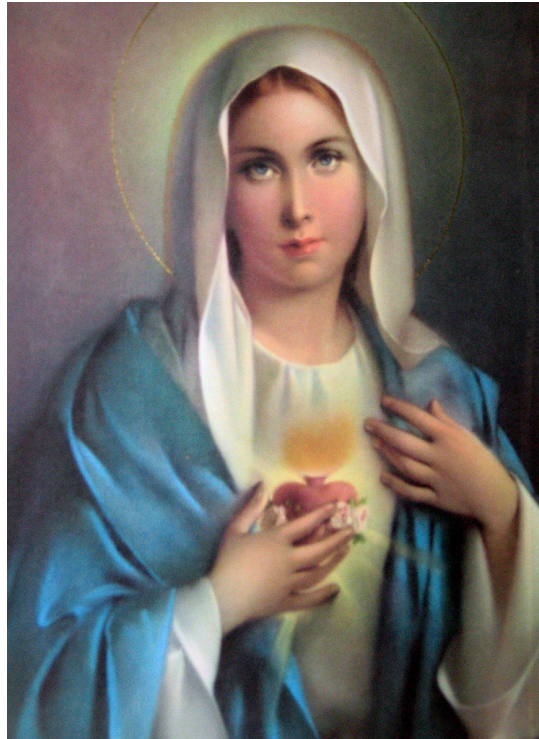
Je to dostatočne zrejmé z dlhej histórie komunistického Ruska, ktoré od svojich počiatkov až do svojho úpadku tvrdilo, že je ustavične obliehané prirodzeným nepriateľom „fašizmom“, ale potom neváhalo dávať nálepku „fašistov“ všetkým skutočným či ideologickým nepriateľom: kapitalistom, Nemcom, Američanom alebo katolíkom. Táto potreba defenzívy sa potom stala útočnou stratégiou ideologicky zdôvodňovanou potrebou prežitia štátu a jeho „spasiteľnej“ ideológie.

Rovnako svätý Maximilián Kolbe, ktorý po skúsenosti so slobodomurárskym sprievodom, ktorého bol v Ríme v roku 1917 svedkom, založil Rytierov Nepoškvrnenej, v súvislosti s ktorými používal vojenský slovník i systém organizácie: členovia sú vojaci alebo rytieri, Nepoškvrnená Panna je generál (SK 588), ich činnosť v prospech duší je vojna a ofenzíva, požadovaná poslušnosť je poslušnosť požadovaná od vojaka.

Nejde iba o obranu či apologetiku katolíckej viery – ale aj o „odvážny útok“, ktorého cieľom je „získavať pre Nepoškvrnenú jednu dušu za druhou, jednu základňu za druhou“ (SK 199), pričom zdôrazňuje, že „**jej činnosť sa nesmie obmedzovať iba na obranu, ale aj na ofenzívu**“ (SK 1031), „ofenzívu s cieľom dobyť svet“ (SK 663). Rovnako ako v totalitných štátoch sa vojna nevedie iba ako branná povinnosť, ale ako výslovné a dobrovoľné prihlásenie sa k ideálu: „*Môžeme tvárou v tvár takýmto tvrdým útokom nepriateľov Božej cirkvi zostať nečinní?*“, pýta sa svätec. A odpoveď je

rovnako prostá a okamžitá: „Každý z nás má svätosvätú povinnosť skočiť do zákopov a vlastnou hrudou odrážať útoky nepriateľa“ (SK 1023).

Pre totalitné štáty, nakoniec, v duchu „posvätného“ cieľa ideológie, vojak musel bojovať s plným nasadením vylievajúc na nepriateľa všetku svoju nahromadenú nenávisť (dôvod neopísateľných tragédií II. svetovej vojny). Veľmi sa to nelíši od predstavy svätého Maximiliána, s jedným malým, aj keď podstatným rozdielom: nenávisť smeruje k jedinému skutočnému nepriateľovi človeka, k hriechu a k satanovi, zatiaľ čo bezhraničná láska je adresovaná všetkým hriešnikom.

Zdroj: Flickr

„Môžeme azda pokračovať silou pästí a odplácať zlým za zlé?“ – píše svätý Maximilián – „Nie, to nie je naša úloha! Cieľ, ktorý si stanovilo Rytierstvo Nepoškvrnenej Panny, je dobytie srdc pre ňu (...) Z lásky k zlým prenasledujeme so všetkou energiou, ktorej sme schopní, všetky ich bezbožné iniciatívy, tieto srdcia modlitbou a obetou smerujeme k Nepoškvrnenej Panne, Jej podriaďujeme ich duše a my osobne za to platíme“ (SK 1023).

Svätú vojnu, ktorú Rytieri Nepoškvrnenej vedú v mene svojej nebeskej Kráľovnej nemožno opísať lepšie než slovami svätého Maximiliána: „Jej rytieri (...) napredujú s nenávisťou, s nenávisťou neúprosnou, s tou nenávisťou, ktorú Nepoškvrnená Panna cíti voči zlu, voči hriechu, a to aj ľahkému; (...) napredujú však živiaci vo svojich srdciach bezhraničnú lásku k blížnemu, lásku k Nepoškvrnenej Panne bez ohľadu na to, že blížny je nielen cudzinec, inej rasy alebo farby pleti, ale dokonca otvorený nepriateľ náboženstva, Immaculaty, Boha“ (SK 1277). Ak „život je boj“ (Gb), nech je Nepoškvrnená Panna naším generálom!

Jediný legitímny totalitarizmus

Z toho, čo sme doteraz napísali a uviedli, môže vzniknúť dojem, že chceme svätokrádežne prirovnávať jedného z najväčších svätcov 20. storočia k niektorým z najhorších monštier, ako boli Hitler a Stalin. Snaha o totalitárnosť, radikálne nasadenie vlastnej existencie, presvedčenie o vlastnom ideáli, nie sú však iba

dedičstvom zlých totalitných režimov – ako by nás o tom chcela presvedčiť istá relativistická mentalita –, ale je ich možné využiť na dobro, na to, aby bol človek šťastný a aby spoločnosť bola čoraz lepšia: to vysvetľuje veľký **duchovný a apoštolský úspech Niepokalanova, ktorý s asi 800 rehoľnými bratmi je stále najväčším kláštorom na svete.**

Geniálny rakúsky mysliteľ Erik von Kuehnelt-Leddihn prirovnal Sovietsky zväz k veľkému kláštoru s prísnymi pravidlami, absolútnou poslušnosťou a extrémnou chudobou, avšak s dvomi výraznými odlišnosťami poukazujúcimi na jeho obludnosť: ZSSR bol kláštor, kam človek nevstupoval dobrovoľne z vlastnej vôle. Bol to kláštor bez Boha! Svätý Maximilián Kolbe vytušil a vyriešil ústredný problém, ktorý je základným etickým problémom človeka: problém jeho konečného cieľa.

Akokoľvek úporne by sme sa snažili dosiahnuť cieľ, ktorý sme si vytýčili, ak je tento cieľ pomýlený, aj všetko naše úsilie vyjde nazmar, ba bude dokonca využité na zlo: „Čo s tým môžeme robiť,“ píše svätec, „keď nechápeme konečný cieľ nášho života?“ Svätý Maximilián s jemnou filozofickou intuíciou pochopil, že **totalitné ideály sú v skutočnosti ideológiami, pretože nevychádzajú z prirodzenosti človeka a sveta**, ako to lapidárne vystihol poľský svätec: „Každý systém, či už politický, ekonomický alebo napokon sociálny, musí vychádzať zo skutočného a reálneho stavu vecí a nie z nepodložených tvrdení a ilúzií príliš bujnej fantázie.“

Zdroj: Flickr

Zoberme prípad rovnosti. Rovnosť, ako ju prezentujú komunisti, je ilúzia, pretože prirodzená nerovnosť „závisí od samotnej prirodzenosti a preto sa nemôže meniť“, zatiaľ čo jediným skutočným ideálom rovnosti je ideál človeka pred Bohom: „Pred Bohom sme si všetci rovní, lebo všetci sme dielom jeho rúk, všetci sme vykúpení krvou Človeka-Boha, všetci máme tohto Boha za svoj konečný cieľ, všetci žijeme len preto, aby sme mu dokázali svoju vernosť, a tak si zaslúžili vlastniť ho naveky po smrti“ (SK 1026).

Ešte zaujímavejšia je svätcova úvaha o celi človeka a omyloch ideológií. Na jednej zo svojich prednášok na otázku o príčine vojen, otec Maximilián odpovedal, že jedinou podmienkou mieru je „*spoločný cieľ, jediný cieľ*“, pretože „*ak má každý za cieľ seba, potom sa každý bude snažiť podriaďiť si ostatných a nikdy nebude mier*“. Avšak „*týmto cieľom nemôže byť ani ľud, ani štát* (ako v prípade nacizmu), *pretože existuje veľa štátov a národov; a ani ľudstvo* (pokiaľ ide o komunizmus), *pretože ono sa neustále mení. Kým nebudú mať všetci ľudia a všetky národy za svoj cieľ Boha, na zemi nebude nikdy mier. Iba keď bude Boh konečným cieľom, bude to konečný cieľ pre všetkých*“ a s ním nastane pokoj(CK 81). Hľadať inde cieľ človeka a mier v skutočnosti znamená upadnúť do omylov totalitarizmov, ktoré tvrdia, že ponúkajú raj na zemi šťastie pre človeka, v skutočnosti vytvárajú „*iba otroctvo a tyraniu vlády nad občanmi, ignorujúc túžby vznešenej a slobodnej ľudskej prirodzenosti*“ (SK 1026).

Proti všetkým ideológiám stavia svätý Maximilián jediný skutočný ideál hodný človeka, ktorý nielenže nie je ideológiou, nie je ani abstraktnou ideou, ale osobou: Nepoškvrnenú Pannu. **Milovať Nepoškvrnenú Pannu a túliť sa k Nej nás nielenže neodvádza od konečného cieľa, ale nás k nemu čoraz väčšími približuje, sprístupňuje a uľahčuje nám k nemu cestu** a zároveň vďaka tomu priťahujeme a získavame iné duše, ktoré spolu s nami budujú najcennejšiu predohru Raja, Kráľovstvo Nepoškvrnenej Panny: „*Ľudstvo bude šťastné, až keď Ona bude vládnuť*“ (CK 58).

Toto je jediný skutočný totalitarizmus hodný človeka, pretože na Nepoškvrnenú môžeme aplikovať slová, ktorými Pius XI. zdôvodňoval Jej „totalitarizmus“ nad dušami: „*Ak existuje totalitný režim – totalitný de facto a de iure – tak je to režim Cirkvi, pretože človek úplne patrí Cirkvi, musí k nej patriť, pretože človek je Božím stvorením (...). A reprezentantom Božích ideí, myšlienok a práv je iba Cirkev. Potom má Cirkev skutočne právo a povinnosť nárokovať si celú svoju moc nad jednotlivcami: každý človek patrí úplne Cirkvi, pretože patrí úplne Bohu*“ (Prejav 18. septembra 1938).

Nielen každý človek musí ponúknuť svoje synovské *Totus tuus* Tebe, Matka Božia a naša Spoluvykupiteľka, ale ľudstvo ako celok musí vyhlasovať *Totus tuus*, ó sladká Kráľovná vesmíru!

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/totalitarizmus-neposkvrnenej-panny-svaty-maximilian-kolbe-ii-cast/>